

Lausunto

9.2.2022

VN/4326/2022
VN/4326/2022-MMM-2

Maa- ja metsätalousvaliokunta

E 5/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n uusiutuvan energian direktiivin nojalla annettava komission täytäntöönpanoasetus vapaaehtoisista järjestelmistä ja kestävyyskriteerien todentamisesta

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 10.2.2022

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi E- kirjeestä 5/2022 vp. Maa- ja metsätalousministeriö on ollut valmistelemassa kyseessä olevaa E- kirjettä.

Maa- ja metsätalousministeriö haluaa nostaa esille seuraavat asiakohdat:

Komission 11.12.2018 antama direktiivi uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energiakäytön edistämiseksi (RED II-direktiivi) on pitänyt saattaa jäsenvaltioissa osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 30.6.2021. Suomessa direktiivin kestävyyskriteerisääntely on toimeenpantu biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013) muutolailla (967/2020).

Direktiivin tavoitteena oli luoda kehikko uusiutuvan energian edistämiseksi vuoteen 2030. RED II-direktiiviehdotuksen kansallisen käsittelyn aikana vuonna 2017 ehdotuksesta annettiin valtioneuvoston U-kirjelmä U 5/2017 vp. U-kirjelmässä todetaan muun muassa ”Valtioneuvostolle on tärkeää, että kestävyyskriteerien täyttymisen osoittaminen on mahdollista toteuttaa uskottavasti ja luotettavasti sekä ilman tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Täytäntöönpanossa tulee säilyä riittävä kansallinen liikkumavara ja tässä suhteessa ehdotukseen sisältyvää säädösvallan siirtoa tulee tarkastella erityisen huolellisesti.”

Nyt käsittelyssä oleva komission ehdotus täytäntöönpanoasetukseksi koskee RED II-direktiivissä säädettyjen kestävyyskriteerien ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevien kriteerien todentamista. Asetusehdotuksessa on teknisluonteisesta sääntelyä ja sen kohteena ovat erityisesti vapaaehtoiset järjestelmät. Maa- ja metsätalousministeriö haluaa nostaa esille erityisesti täytäntöönpanoasetuksen menetelmät paremmista maatalouskäytännöistä saatavien kasvihuonekaasu-päästövähennysten määrittämiseksi.

Asetusehdotuksen liitteessä V on hyvin yksityiskohtaiset ohjeet, miten paremmista maatalouskäytännöistä, kuten maanmuokkauksen vähentäminen tai lopettaminen taikka parantunut viljelykierto, saatavat kasvihuonekaasupäästövähennykset voidaan ottaa huomioon kestävyyskriteereissä. Tämä voidaan tehdä vain, jos esitetään vankkaa ja

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

todennettavissa olevaa näyttöä siitä, että maaperän hiilivarasto on kasvanut tai sen voidaan kohtuudella olettaa kasvaneen asianomaisten raaka-aineiden viljelyn aikana. Tällaista näyttöä voidaan saada maaperän sisältämän hiilivaraston mittauksilla, jotka suoritetaan säännöllisesti.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan täytäntöönpanoasetuksessa esitetyt vaatimukset parempien maatalouskäytäntöjen vaikutusten määrittämiseksi ovat erittäin haastavia. Ennen parempien maatalouskäytäntöjen käyttöön ottoa tulee tehdä maaperän hiilen mittaukset perustason määrittämiseksi. Jatkossa mittauksia tulee tehdä vähintään viiden vuoden välein. Alueella, missä mittaus tehdään, tulee olla yhtäläiset ilmasto-olosuhteet, maaperä ja viljelykäytäntöjen historia. Mallinnuksen käyttö olisi sallittu ensimmäisen ja toisen maaperän kenttämittauksen välillä sekä tämän jälkeen, jos mallinnus on validoitu vapaaehtoisen järjestelmän toimesta. Lisäksi liitteessä todetaan, että käytäntöjen vaikutus voidaan ottaa huomioon biopolttoaineisiin kohdistuvassa kasvihuonekaasupäästövähennyslaskennassa kolmen vuoden kuluttua käytäntöjen soveltamisesta. Viljelijän ja toiminnanharjoittajan tulee sitoutua parannettujen maatalouskäytäntöjen soveltamiseen vähintään 10 vuodeksi.

Komission esittämä toimintamalli tulisi aiheuttamaan raskasta hallinnollista taakkaa, ja se on kallis sekä erittäin vaikea käytännön toimijoille toteutettavaksi.

Hallitusohjelman mukaisessa Hiilestä kiinni- kokonaisuudessa on tällä hetkellä menossa useita maaperän hiilen sitomiseen ja hiilivarastojen kasvattamiseen ja ylläpitämiseen liittyviä hankkeita, joista tulemme saamaan lisää tutkittua tietoa aiheesta. Tämä tieto mahdollistaa asian tarkemman mallinnuksen ja tätä mallinnusta tulisi voida hyödyntää komission esitystä laajemmin parempien maatalouskäytäntöjen määrittämiseksi ja todentamiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemys on, että jos täytäntöönpanosäädökset hyväksytään nyt esitetyssä muodossa, olisi toimijoiden kiinnostus niissä esitettyä vapaaehtoista järjestelmää kohtaan Suomessa hyvin pientä. Sen sijaan keventämällä järjestelmän sääntöjä esimerkiksi monipuolisella mallinnuksien käytöllä tilanne voisi olla toinen, ja tämä voisi tarjota reitin maatalousbiomassojen energiakäytön merkittävään lisäämiseen.

Edellä kerrottujen perusteiden vuoksi maa- ja metsätalousministeriö pitää nyt käsiteltävänä olevan E-kirjeen sisältöä ja esityksiä kannatettavina.